

Sygn. akt XII Gz 153/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dariusz Janiszewski

Sędziowie: SSO Ewa Górniak

del. SSR Magdalena Kiedrowicz-Kopeć (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z udziałem (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o złożenie wniosku o zmianę wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym

na skutek zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 02 stycznia 2013 r., sygn. akt VII Ns Rej KRS 19739/12/932

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt XII Gz 153/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 02 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym nałożył na członka zarządu (...) sp. z o.o., w osobie G. S. grzywnę w wysokości 2.000 zł za niewykonanie postanowienia Sądu z dnia 25 października 2012 r. zobowiązującego do złożenia wniosku o ujawnienie wzmianki o złożeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2003-2011 r. wraz ze stosownymi dokumentami finansowymi (punkt I postanowienia); na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym zobowiązał ponownie (...) sp. z o.o. do złożenia wniosku na formularzu KRS-Z 30 wraz z kserokopiami dowodu uiszczenia opłaty sądowej w wysokości 40 zł i opłaty za ogłoszenie wpisu w monitorze Sądowym i Gospodarczym w wysokości 250 zł oraz złożenia następujących dokumentów: sprawozdania finansowego (bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej wraz z wprowadzeniem do sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2003-2011 podpisanego przez członków zarządu oraz osobę prowadzącą księgi rachunkowe spółki); sprawozdania zarządu o działalności Spółki w 2003-2011 r. – sporządzonego stosownie do wymogu określonego w art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości i podpisanego przez zarząd Spółki zgodnie z art. 52 ust. 3 pkt 2 ustawy o rachunkowości; uchwały Zgromadzenia Wspólników o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego oraz uchwały o podziale zysku lub przeznaczeniu strat bilansowych za 2003 – 2011 r. podpisanych przez wszystkich wspólników bądź przewodniczącego i protokolanta Zgromadzenia Wspólników – zgodnie z art. 248 § 1 k.s.h., w terminie 7 dni pod rygorem zastosowania grzywny przewidzianej w przepisach k.p.c. o egzekucji świadczeń niepieniężnych (punkt II postanowienia).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że postanowieniem z dnia 25 października 2012 r. spółka została wezwana do złożenia sprawozdania finansowego za 2003 – 2011 r., doręczonym na adres ujawniony w rejestrze KRS dnia 30 października 2012 r., czego nie wykonała. W ocenie Sądu I instancji bez znaczenia pozostawała okoliczność, że spółka nie prowadzi działalności gospodarczej ponieważ zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością został nałożony obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych niezależnie od tego, czy rozpoczęła ona prowadzenie przypisanej jej działalności gospodarczej. Zdaniem Sądu Rejonowego również okoliczność braku zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie Wspólników nie ma wpływu na powstanie i termin tego obowiązku ponieważ zarząd spółki powinien złożyć sprawozdanie finansowe, które nie zostało zatwierdzone.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. i art. 398²² § 1,2,3 k.p.c.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wniósł uczestnik zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego, poprzez błędną jego interpretację i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności:
- art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez przyjęcie, że prezes Zarządu G. S. był zobowiązany w terminie wyznaczonym przez Sąd do złożenia sprawozdania finansowego za lata 2003 -2011 i innych dokumentów, o których mowa w ustawie o rachunkowości;
- art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez przyjęcie, że upłynął 15 dniowy termin przewidziany tym przepisem do złożenia rocznego sprawozdania finansowego i innych dokumentów przewidzianych tym przepisem;
- art. 231 § 6 k.s.h. poprzez pominięcie prawa skarżącego do rezygnacji z odbycia zwyczajnego zgromadzenia wspólników, którego przedmiotem miało być zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w którym działalność spółki pozostawała w zawieszeniu;
- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. nałożenie grzywny na prezesa zarządu spółki pomimo braku obowiązku do złożenia dokumentów, o które wzywał referendarz postanowieniem z dnia 25 października 2012 r. i zobowiązanie uczestnika do złożenia tychże dokumentów.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, 15 dniowy termin do złożenia we właściwym rejestrze sądowym rocznego sprawozdania finansowego, opinii biegłego rewidenta, jeżeli podlegało ono badaniu, odpisu uchwały lub postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 – także sprawozdania z działalności – liczony jest od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego. Uczestnik wyjaśnił, że spółka natomiast nie prowadzi działalności gospodarczej i nie sporządza sprawozdań finansowych, wobec czego nie miało miejsca zatwierdzenie sprawozdania finansowego przez zgromadzenie wspólników, od daty którego zaczęłyby biec 15 dniowy termin do złożenia wymaganych dokumentów do Krajowego Rejestru (...). Prócz tego skarżący wskazywał na możliwość rezygnacji wspólników z odbycia zwyczajnego zgromadzenia wspólników, którego przedmiotem miało być zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w którym działalność spółki pozostawała w zawieszeniu, z uwagi na treść art. 231 § 6 k.s.h.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 151 § 1 k.s.h. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest spółką handlową o kapitałowym charakterze, mającą osobowość prawną, działającą w oparciu o kapitał zakładowy podzielony na udziały, ponoszącą odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki.

W myśl zaś przepisu art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2010 r. Nr 220, poz.1447 j.t.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Natomiast przepis art. 163 k.s.h. do powstania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wymaga:1) zawarcia umowy spółki, 2) wniesienia przez wspólników wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego, a w razie objęcia udziału za cenę wyższą od wartości nominalnej, także wniesienia nadwyżki, z uwzględnieniem art. 158 § 1¹, 3) powołania zarządu, 4) ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, jeżeli wymaga tego ustawa lub umowa spółki, 5) wpisu do rejestru.

Wpis do rejestru ma charakter konstytutywny, tj. spółka właściwa powstaje z tym momentem, a dodatkowo uzyskuje osobowość prawną. Wpis obejmuje wszystkie dane dotyczące spółki, wynikające ze zgłoszonych dokumentów.

Analizując treść powyższych przepisów, Sąd Okręgowy uznał, iż rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością rozpoczyna się z chwilą jej wpisu do rejestru. Okoliczność, iż wspólnicy spółki z momentem dokonania wpisu nie podjęli jeszcze faktycznych czynności związanych z przedmiotem działalności spółki nie oznacza, że spółka takiej działalności nie prowadzi.

Wskazać należy, że pojęcie działalności gospodarczej nie sprowadza się jedynie do procesów technologicznych i zjawisk ekonomicznych zachodzących w toku działalności wytwórczej, budowlanej, handlowej i usługowej, prowadzonej w celach zarobkowych i na rachunek podmiotu, ale obejmuje także czynności faktyczne i prawne związane np. z uzyskiwaniem czynników produkcji – o ile czynności te lub działania nie są zabronione przez prawo (NSA w wyroku z dnia 24 maja 1991 r., SA/Wr 294/91, OSP 1992, z. 2, poz. 30). Sąd Okręgowy w pełni zaś podziela stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 28 stycznia 2009 r. ((...) SA/Wa (...), Lex Polonica nr 2033733), iż prowadzenie działalności gospodarczej to przecież proces polegający na stworzeniu odpowiednich warunków do jej wykonywania, a nie tylko faktyczne jej wykonywanie.

Słusznie też Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że przepisy ustawy o rachunkowości jednoznacznie zobowiązują spółkę do składania dokumentów, do których przedłożenia spółka została zobowiązana w niniejszym postępowaniu. Przedmiotowa ustawa nie rozróżnia zaś sytuacji, w której działalność gospodarcza jest rzeczywiście wykonywana, od sytuacji w której nie jest wykonywana. Zatem przyjąć należy, że w obu przypadkach spółka jest zobowiązana do prowadzenia dokumentacji księgowej, choćby w tym minimalnym zakresie.

Należy mieć na uwadze, że istnieją trzy podstawowe cele sprawozdawczości finansowej, czyli przedstawienie: – sytuacji majątkowej podmiotu, a zatem rodzaju, wartości i struktury aktywów, którymi on dysponuje, – sytuacji finansowej, tj. rodzaju, wartości i struktury źródeł finansowania wykorzystywanych w działalności podmiotu, jak również wzajemnych relacji między określonymi grupami aktywów a źródłami ich finansowania, – wyników finansowych podmiotu mierzonych w ujęciu memoriałowym (zysk/strata) lub gotówkowym (przepływy pieniężne netto). Tym samym sprawozdanie finansowe ma na celu przedstawić ogólny obraz spółki po kolejnym roku obrotowym. Przy czym okoliczność, że w spółce nie nastąpiły żadne zmiany wykazuje również sprawozdanie finansowe. Wobec czego złożenie tego dokumentu jest konieczne, aby wykazać, że spółka nie podjęła żadnych czynności związanych z przedmiotem działalności spółki.

Sąd Okręgowy miał na uwadze również treść przepisu art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 j.t.), który stanowi, że księgi rachunkowe otwiera się na dzień rozpoczęcia działalności, którym jest dzień pierwszego zdarzenia wywołującego skutki o charakterze majątkowym lub

finansowym. Dla nowo powstałego podmiotu będzie to dzień spisania aktu założycielskiego (np. umowa), ponieważ dokument ten precyzuje kwestie wysokości oraz sposobu wniesienia kapitału początkowego przez właścicieli, co spełnia warunki definicji dnia rozpoczęcia działalności. Praktycznie oznacza to wprowadzenie danych bilansu otwarcia (danych z umowy) na konta księgowe w ciągu 15 dni.

Sprawozdanie finansowe sporządza się na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, który następuje na dzień kończący rok obrotowy (art. 45 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Następnie kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, opinię biegłego rewidenta, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego (art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Z jednoznacznego sformułowania „składa” wynika, iż przepisy ustawy o rachunkowości nie przewidują wyjątków od obowiązku złożenia przedmiotowego sprawozdania finansowego. Tym samym nawet okoliczność, iż wspólnicy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie realizują celu spółki i zawiesili działalność, nie zwalnia ich to z obowiązku złożenia sprawozdania finansowego. Niezależnie bowiem od tego, czy sprawozdanie zostało w tym okresie zatwierdzone, czy nie, musi ono zostać złożone w rejestrze sądowym w ciągu 15 dni po upływie 6 miesięcy od dnia bilansowego. Co najwyżej można uznać, iż z uwagi na treść art. 231§6 k.s.h. nie są zobowiązani do składania dokumentu zawierającego informacje o zatwierdzeniu sprawozdania oraz o podziale zysku bądź pokryciu straty.

Przepisy ustawy o rachunkowości jednoznacznie określają obowiązki spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Należy też mieć na uwadze, że samo zawarcie umowy jest już czynnością finansową, która jest równoznaczna z podjęciem działalności gospodarczej.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, iż na uczestniku postępowania spoczywa obowiązek składania sprawozdań finansowych. Uczestnik nie kwestionował faktu, iż takich sprawozdań nie złożył. Mając zatem na uwadze, że uczestnik nie dopełnił swoich obowiązków nałożenie na niego kary grzywny należy uznać za decyzję w pełni prawidłową i znajdującą oparcie w przepisach ustawy o rachunkowości.

Na marginesie można jedynie dodać, iż w wyroku z dnia 27 sierpnia 2008 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w O. (I SA/O. 277/08, LEX nr 493180) stwierdził, że dopiero ustanie bytu prawnego Spółki (rozwiązanie, likwidacja) i wykreślenie jej z Krajowego Rejestru Sądowego spowoduje, że przestanie być ona przedsiębiorcą. Wtedy też dopiero można mówić o trwałym zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skoro zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej następuje dopiero z chwilą wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego, rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej następuje z chwilą dokonania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Rzeczywiste czynności podejmowane przez wspólników spółki mają jedynie znaczenie pochodne i nie wpływają na ustalenie, iż już z chwilą dokonania wpisu spółki do rejestru następuje rozpoczęcie przez nią prowadzenia działalności gospodarczej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne, Sąd Okręgowy uznał, iż zażalenie uczestnika postępowania jest bezzasadne, i dlatego też na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 7 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 j.t.) oddalił je w całości.